

Polisi Camymddwyn

Medi 2026

Cynnwys

1.	Cwmpas	3
1.1	Diffinio camymddwyn a chamweinyddu	3
2.	Cyfrifoldebau staff y ganolfan	5
3.	Atal camymddwyn	6
3.1	Atal camymddwyn/camweinyddu gan staff	6
3.2	Atal camymddwyn gan ymgeiswyr	7
4.	Adrodd am gamymddwyn	8
4.1	Camau i'w cymryd os oes amheuaeth o gamymddwyn	8
4.2	Adrodd am gamymddwyn gan ymgeiswyr	9
4.3	Adrodd am gamymddwyn gan staff y ganolfan	9
5.	Darparu gwybodaeth i gefnogi ymchwiliad o gamymddwyn	10
5.1	Gweithgareddau a gynhelir gan y ganolfan	10
5.2	Gweithgareddau a gynhelir gan CBAC	11
6.	Gwneud penderfyniadau a sancsiynau	12
6.1	Penderfyniadau – camymddwyn gan ymgeiswyr	12
6.2	Penderfyniadau – camymddwyn gan ganolfan a staff y ganolfan	12
6.3	Sancsiynau – camymddwyn gan ymgeiswyr	13
6.4	Sancsiynau – camymddwyn gan staff y ganolfan	13
6.5	Sancsiynau – camymddwyn gan ganolfan	13
6.6	Adrodd ymhellach – camymddwyn gan ganolfan a staff y ganolfan	14
7.	Apeliadau	14
8.	Cyngor Pellach	15
9.	Rheoli fersiynau ac adolygu'r polisi	16

Polisi Camymddwyn

1. Cwmpas

Polisi ar gyfer canolfannau yw hwn fel y byddant yn deall gofynion atal, adrodd am ac ymchwilio i achosion o gamymddwyn gan ymgeiswyr, canolfannau a staff canolfannau. Mae'r polisi hwn yn berthnasol i holl gymwysterau CBAC, gan gynnwys y rhai dan frand Eduqas.

Fel aelod o'r Cyd-gyngor Cymwysterau (CGC), mae CBAC yn dilyn canllawiau'r CGC yn y ddogfen '[Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau](#)'. Dilynr y canllawiau hyn gan holl Gyrff Dyfarnu'r CGC ac mae'n sicrhau bod y gofynion wedi'u cymhwyso'n gyson. Dylid darllen y polisi hwn ar y cyd â dogfen ganllawiau'r CGC ac unrhyw ganllawiau penodol i bynciau sydd i'w cael yn y manylebau. Mae'n ofynnol i ganolfannau gadw at ofynion yr holl ddogfennau.

Mae'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn y canllaw hwn yn cydymffurfio â dogfennau Amodau Cydnabod Cyffredinol (Ofqual/CCEA) ac Amodau Cydnabod Safonol (Cymwysterau Cymru).

Mae dogfen Amodau Cydnabod y Rheoleiddwyr yn nodi bod rhaid i gyrff dyfarnu:

- sefydlu a chynnal gweithdrefnau ysgrifenedig cyfoes ar gyfer ymchwilio unrhyw achos o gamymddwyn neu gamweinyddu sydd wedi'i honni neu ei amau, gan gydymffurfio â'r rhain bob amser;
- sicrhau bod ymchwiliadau'n cael eu cyflawni'n fanwl gywir, yn effeithiol a gan unigolion â'r cymhwysedd priodol nad oes ganddynt unrhyw ddiddordeb personol yn y canlyniad.

1.1 Diffinio camymddwyn a chamweinyddu

Mae camymddwyn a chamweinyddu yn perthyn i'w gilydd fel cysyniadau ond maent hefyd yn wahanol. Y thema sy'n gyffredin rhwng y ddau gysyniad yw eu bod ill dau'n ymwneud â methiant i ddilyn rheolau arholiad neu asesiad. Mae'r polisi hwn yn defnyddio'r gair camymddwyn i gyfeirio at gamymddwyn a chamweinyddu.

Ystyr camymddwyn yw unrhyw weithred, gosodiad diodyn neu ymarfer sy'n torri rheoliadau a/neu ofynion CBAC ynghylch darpariaeth cymwysterau a/neu fethiant i ddilyn gweithdrefnau sydd wedi'u sefydlu mewn perthynas â chymhwyster sy'n:

- arwain at ragfarn yn erbyn ymgeiswyr; **a/neu**
- peryglu hyder y cyhoedd mewn cymwysterau; **a/neu**
- peryglu, ceisio peryglu neu'n gallu peryglu'r broses asesu, gonestrwydd unrhyw gymhwyster neu ddilysrwydd canlyniad neu dystysgrif; **a/neu**
- niweidio awdurdod, enw da neu hygredd unrhyw gorff dyfarnu neu ganolfan neu unrhyw swyddog, gweithiwr neu asiant unrhyw gorff dyfarnu neu ganolfan.

Nid yw camymddwyn bob amser yn ymwneud yn uniongyrchol â sefyll arholiad.

Dylai canolfan hysbysu, casglu tystiolaeth ac adrodd yn ôl i CBAC am unrhyw honiadau o gamymddwyn neu o amau camymddwyn. Mae methiant i wneud hynny ynddo'i hun yn gamymddwyn. Yn ogystal, mae methiant i weithredu fel sy'n ofynnol gan CBAC, neu i gydweithredu ag ymchwiliad CBAC yn gamymddwyn. **Mae hyn yn cynnwys rhoi gwybodaeth anghywir neu gamarweiniol yn fwriadol yn ystod ymchwiliad.**

Gall rhai enghreifftiau o gamymddwyn gael effaith sylweddol ar ymgeiswyr a'u cymwysterau. Mae'n rhaid i CBAC hysbysu'r rheoleiddwyr o rai digwyddiadau camymddwyn penodol o fewn eu hawdurdodaeth.

Mae **camymddwyn gan ganolfan** yn cyfeirio at:

- unrhyw weithredoedd o gamymddwyn sy'n arwain at golli hyder ym Mhennaeth neu uwch arweinwyr Canolfan i gynnal gonestrwydd arholiadau ac asesiadau CBAC. Yn nodweddiadol, mae hyn yn cynnwys camymddwyn lle mae elfen o fethiant systemig, torri polisiau neu gamymddwyn eang sy'n golygu bod sancsiwn ar lefel canolfan yn briodol.

Mae **camymddwyn gan staff y ganolfan** yn cyfeirio at:

- camymddwyn a gyflawnir gan aelod o staff, contractwr (pa un ai wedi'i gyflogi dan gontract cyflogaeth neu gontract am wasanaethau) neu wirfoddolwr mewn canolfan; **neu**
- unigolyn a benodwyd mewn unrhyw rôl arall gan ganolfan megis goruchwyliwr, gweithiwr cyfathrebu proffesiynol, addasydd iaith, cynorthwydd ymarferol, anogwr, darllenydd neu ysgrifennydd.

Ymhlith enghreifftiau o gamymddwyn gan staff y ganolfan mae torri diogelwch, twyll, cymorth amhriodol i ymgeiswyr a chamweinyddu.

Mae **camymddwyn gan ymgeiswyr** yn cyfeirio at:

- camymddwyn gan ymgeisydd yn ymwneud ag unrhyw arholiad neu asesiad, yn cynnwys paratoi a dilysu unrhyw asesiadau di-arholiad gan gynnwys asesiadau dan reolaeth, gwaith cwrs, cyflwyno gwaith ymarferol, casglu portffolios o dystiolaeth asesu a chwblhau unrhyw arholiad.

Ymhlith enghreifftiau o gamymddwyn gan ymgeisydd mae cyflwyno deunyddiau heb eu hawdurdodi yn yr ystafelloedd arholiadau, torri amodau arholiad, cyfnewid, cael, derbyn neu drosglwyddo gwybodaeth a allai fod yn ymwneud â'r arholiad/asesiad, peidio ag adrodd am dderbyn gwybodaeth gyfrinachol am arholiad/asesiad (hyd yn oed os na ofynnwyd amdani), tramgwydd yn ymwneud â chynnwys gwaith yr ymgeisydd neu danseilio uniondeb arholiadau/asesiadau.

Mae dogfen y CGC '[Amau Camymddwyn: Polisiâu a Gweithdrefnau](#)' yn cynnwys rhestr gyflawn o'r holl fathau o gamymddwyn, gan gynnwys camweinyddu.

2. Cyfrifoldebau staff y ganolfan

Pennaeth y Ganolfan sy'n gyfrifol yn gyffredinol am atal, adrodd, casglu'r wybodaeth y mae CBAC yn gofyn amdani a chyfathrebu ag unigolion y gallent fod wedi camymddwyn.

Rhaid i Bennaeth y Ganolfan:

- hysbysu CBAC **ar unwaith** am unrhyw amheuan neu honiadau o gamymddwyn neu gamymddwyn gwirioneddol. Yr unig eithriad i hyn yw camymddwyn gan ymgeiswyr sy'n cael ei ddarganfod mewn asesiadau mewnol wedi'u marcio cyn i'r ymgeisydd lofnodi ffurflen ddilysu. Gall canolfan ymdrin â hyn yn fewnol, onid yw'n ymwneud â thorri amodau'r asesiad e.e. bod â nodiadau yn eich meddiant, cyfathrebu ag ymgeiswyr eraill neu lle agorwyd deunydd asesu cyfrinachol CBAC. Pan fydd achos o gamymddwyn gan aelod o staff yn cael ei ddarganfod, rhaid i Bennaeth y Ganolfan hysbysu CBAC ar unwaith, heb ystyried a yw'r ymgeisydd (ymgeiswyr) wedi llofnodi'r ffurflenni dilysu ai peidio;
- rhoi gwybod am gamymddwyn gan ddefnyddio'r ffurflenni priodol fel y nodir yn adran 4.2 dogfen y CGC, [Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau](#);
- bod yn atebol am sicrhau bod y ganolfan a staff y ganolfan yn cydymffurfio bob amser â chyfarwyddiadau CBAC mewn perthynas ag ymchwiliad;
- sicrhau, os bydd angen dirprwyo casglu gwybodaeth i **uwch aelod o staff y ganolfan, bod yr uwch aelod hwnnw o staff y ganolfan yn annibynnol. Ni ddylai fod yn gysylltiedig â'r adran na'r unigolyn (unigolion) sy'n destun yr amheuaeth o gamymddwyn.** Dylai Pennaeth y Ganolfan sicrhau nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau a allai beryglu'r ymchwiliad;
- ymateb yn gyflym ac yn agored i bob cais i gasglu gwybodaeth yn ymwneud â honiad o gamymddwyn. Bydd hyn er lles staff y ganolfan, ymgeiswyr ac unrhyw rai eraill dan sylw;
- ymateb yn gyflym ac yn agored i bob cais am wybodaeth yn ôl cais CBAC;
- cydweithredu, a sicrhau bod eu staff yn gwneud hynny hefyd, ag ymchwiliad i honiad o gamymddwyn, pa un ai yw'r ganolfan yn ymwneud yn uniongyrchol â'r achos ai peidio;
- sicrhau bod aelodau o staff ac ymgeiswyr yn cael eu hysbysu o'u cyfrifoldebau a hawliau unigol fel y nodir yn y polisi hwn a dogfennaeth gysylltiol y CGC;
- anfon ymlaen unrhyw ohebiaeth a gwybodaeth gan CBAC at staff y ganolfan a/neu ddarparu manylion cyswllt y staff dan sylw fel y gall CBAC ei hun wneud hynny;
- cydymffurfio bob amser â'r ddeddf diogelu data;
- trosglwyddo unrhyw rybudd neu hysbysiad o sancsiynau/cosbau i'r unigolion dan sylw a sicrhau eu bod yn cydymffurfio ag unrhyw geisiadau a wneir gan CBAC o ganlyniad i achos o gamymddwyn.

Gall pobl eraill yn y ganolfan megis y Swyddog Arholiadau, athrawon, swyddogion sicrhau ansawdd mewnol, goruchwylwyr ac unigolion sy'n cefnogi ymgeiswyr â threfniadau mynediad fod yn allweddol er mwyn atal camymddwyn ac adrodd am achosion i Bennaeth y Ganolfan neu'n uniongyrchol wrth CBAC, fel y bo'n briodol. Dylai

pob aelod o staff dderbyn hyfforddiant digonol a bod yn gymwys i gyflawni ei ddyletswyddau mewn perthynas â gofynion cynnal arholiadau ac asesiadau.

3. Atal camymddwyn

Yn ymarferol, gall Pennaeth y Ganolfan ac aelodau eraill o'r staff wneud sawl peth i leihau neu i ddileu'r perygl o gamymddwyn.

3.1 Atal camymddwyn/camweinyddu gan staff

- Sicrhau bod staff yn deall gofynion cynnal arholiadau fel y nodwyd yn nogfen y CGC [Cyfarwyddiadau ar gynnal arholiadau \(ICE\)](#);
- Sicrhau bod pob dogfen 'gwybodaeth i ymgeiswyr' gan y CGC sy'n berthnasol i arholiadau wedi cael ei rhannu, a bod posteri'r CGC gan gynnwys y posteri '[Dim Dyfeisiau heb eu Hawdurdodi a Rhybudd i Ymgeiswyr](#)' yn cael eu harddangos mewn man amlwg;
- Sicrhau bod Pennaeth y Ganolfan yn deall eu bod nhw'n gyfrifol am unrhyw arholiadau a gynhelir mewn safleoedd amgen ac am sicrhau hefyd bod hynny'n digwydd dan amodau dogfen [ICE](#) y CGC;
- Sicrhau bod staff yn deall gofynion asesiadau di-arholiad fel y nodwyd ym manylbau cymwysterau CBAC, dogfennau'r CGC '[Cyfarwyddiadau ar gynnal Asesiadau Di-arholiad \(TAG a TGAU\)](#)', '[Cyfarwyddiadau ar gynnal Asesiadau Di-arholiad \(Cymwysterau Galwedigaethol a Thechnegol\)](#)', '[Cyfarwyddiadau ar gynnal gwaith cwrs \(cymwysterau Lefel Mynediad a Project\)](#)' a '[Cyfarwyddiadau ar gynnal asesiadau dan reolaeth](#)' CBAC. Mae'n ofynnol i ganolfannau gael polisi ysgrifenedig ynghylch rheoli asesiadau di-arholiad sy'n cynnwys manylion sut y bydd gwaith ymgeiswyr yn cael ei ddilysu, fel y nodwyd yn nogfen y CGC '[Rheoliadau Cyffredinol ar gyfer Canolfannau Cymeradwy](#)';
- Sicrhau bod gan y ganolfan weithdrefn apelio fewnol ysgrifenedig yn ymwneud â phenderfyniadau asesu mewnol, mynediad at wasanaethau ar ôl y canlyniadau ac apeliadau, a phenderfyniadau'r ganolfan o ran trefniadau mynediad ac ystyriaeth arbennig, a sicrhau y cyfathrebir manylion am y weithdrefn hon, a'i bod wedi'i dosbarthu, i bob ymgeisydd;
- Sicrhau bod pob aelod o staff sy'n rheoli ac yn gweithredu trefniadau ystyriaeth arbennig a threfniadau mynediad yn ymwybodol o'r gofynion yn nogfennau'r CGC '[Trefniadau Mynediad ac Ystyriaeth Arbennig](#)' a '[Canllaw i'r broses ystyriaeth arbennig](#)'. Rhaid i'r ganolfan gadw tystiolaeth i gefnogi ceisiadau trefniadau mynediad a dylai'r dystiolaeth hon fod ar gael i'w harchwilio yn rhan o ymweliadau arolygu canolfannau'r CGC a gweithgareddau monitro SAA CBAC;
- Sicrhau nad yw aelodau o staff yn trosglwyddo unrhyw wybodaeth gyfrinachol am arholiadau a deunyddiau asesu gan gynnwys drwy'r cyfryngau cymdeithasol;
- Gofyn i staff adrodd am unrhyw wrthdaro buddiannau posibl yn ôl polisi eu canolfan a gofynion y CGC, gan sicrhau bod unrhyw wrthdaro o'r fath yn cael ei reoli yn y ganolfan er mwyn cynnal uniondeb yr asesiad(au);
- Sicrhau bod gan y ganolfan bolisi camymddwyn ysgrifenedig a bod y staff i gyd yn gwybod gweithdrefnau'r ganolfan ar gyfer adrodd am unrhyw honiadau neu amheuan o gamymddwyn neu gamymddwyn gwirioneddol wrth CBAC. Rhaid i'r polisi roi manylion ynghylch y ffordd y caiff ymgeiswyr eu hysbysu a'u cynghori i osgoi camymddwyn mewn arholiadau/asesiadau a'r ffordd y dylid uwchgyfeirio materion yn ymwneud ag achosion o amau camymddwyn yn y ganolfan a'r ffordd y dylid adrodd am yr achosion hynny wrth y corff dyfarnu perthnasol.

Rhaid iddo hefyd gydnabod y defnydd o ddeallusrwydd artiffisial (AI) (e.e. beth yw AI, pryd y gellir ei ddefnyddio a sut y dylid ei gydnabod, y risgiau o ddefnyddio AI, beth yw camddefnyddio AI a sut y caiff hyn ei drin fel camymddwyn). Yn ogystal, gellir cynnwys camymddwyn ar gofrestr asesiad risg a chynllun gweithredu canolfan i sicrhau bod atal camymddwyn yn ymhlwg yn y ffordd o weithio yn y ganolfan.

3.2 Atal camymddwyn gan ymgeiswyr

- Sicrhau bod pob hysbysiad gan y [CGC](#) e.e. *Gwybodaeth i ymgeiswyr, asesiadau di-arholiad, gwaith cwrs, profion ar-sgrin, arholiadau ysgrifenedig, cyfryngau cymdeithasol, llên-ladrad a Deallusrwydd Artiffisial (AI)* yn cael eu dosbarthu i ymgeiswyr cyn cynnal asesiadau/arholiadau;
- Sicrhau bod ymgeiswyr yn cael eu hysbysu ar lafar ac yn ysgrifenedig o'r amodau sy'n ofynnol ar gyfer cynnal yr asesiadau, gan gynnwys rhybuddion am gyflwyno deunyddiau a dyfeisiau sydd wedi'u gwahardd yn yr asesiadau, a mynediad at adnoddau cyfyngedig;
- Sicrhau bod ymgeiswyr yn ymwybodol o'r gweithredoedd hynny sy'n cyfrif fel camymddwyn a'r cosbau y bydden nhw'n eu derbyn am gamymddwyn. Bydd atgoffa rheolaidd yn helpu i atgyfnerthu dealltwriaeth dysgwyr o beth yw camymddwyn; mae'r cyfryngau cymdeithasol yn ddefnyddiol yn hyn o beth;
- Sicrhau bod ymgeiswyr yn ymwybodol o sancsiynau'n deillio o ddefnydd amhriodol o'r cyfryngau cymdeithasol fel rhannu gwybodaeth asesu yn cynnwys eu gwaith eu hunain neu waith pobl eraill, cyd-dwylllo â phobl eraill neu ledaenu straeon am asesiadau ar-lein, ac y gallant dderbyn sancsiynau os ydynt yn camymddwyn drwy ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol. Mae'r CGC yn cyhoeddi ffeithlun ar gyfer ymgeiswyr gyda chanllawiau ar ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol yn ddoeth '[Ffeithlun Cyfryngau Cymdeithasol y CGC](#)' (www.jcq.org.uk);
- Sicrhau bod ymgeiswyr yn gwbl ymwybodol o'r sancsiynau'n ymwneud â ffonau symudol neu unrhyw ddyfeisiau eraill neu ddeunydd nad ydynt yn cael eu caniatáu. Yr adroddiad mwyaf cyffredin y mae CBAC yn ei dderbyn am gamymddwyn gan ymgeiswyr yw bod ffonau symudol neu ddyfais arall heb ei chaniatáu ym meddiant ymgeiswyr mewn ystafell arholiadau. Dylid pwysleisio wrth ymgeiswyr y bydd cael ffôn symudol/watsh/dyfais arall waharddedig yn eu meddiant yn arwain at golli marciau am yr uned/cydran honno hyd yn oed os nad ydynt yn bwriadu defnyddio'r ddyfais neu os oeddent wedi anghofio ei bod ganddyn nhw. Os oes tystiolaeth bod ymgeiswyr wedi defnyddio dyfais, byddai hynny'n arwain at ddiarddel o'r cymhwyster. Dylid atgoffa goruchwylwyr o bwysigrwydd darllen yn uchel y cyfarwyddyd am ffonau symudol a dyfeisiau eraill ar ddechrau arholiadau neu asesiadau eraill lle maent wedi'u gwahardd;
- Sicrhau bod ymgeiswyr yn ymwybodol o sancsiynau'n deillio o lôn-ladrad. Achos cyffredin arall o gamymddwyn yw llên-ladrad. Dylai ymgeiswyr fod yn ymwybodol bod CBAC yn defnyddio peiriannau chwilio rhyngwryd a meddalwedd cyfrifiadurol arbenigol i ganfod llên-ladrad. Dylai canolfannau sicrhau bod ymgeiswyr sy'n cwblhau gwaith cwrs neu asesiadau di-arholiad yn ymwybodol mai eu gwaith nhw eu hunain ddylai unrhyw waith fod a'u bod yn cael cyfarwyddiadau clir o ran sut i osgoi llên-ladrad (gan gynnwys camddefnyddio AI);

- Dylid atgoffa ymgeiswyr pryd y gellir ystyried defnyddio AI yn achos o amau camymddwyn. Bydd ymgeiswyr sy'n camddefnyddio deallusrwydd artifisial (AI) pan fyddant yn cyflwyno gwaith asesu nad yw'n waith eu hunain wedi camymddwyn ac efallai y byddant yn derbyn sancsiwn difrifol;
- Sicrhau bod cynllun yn ei le yn ymwneud â threfniadau i'w dilyn mewn achosion o arholiadau'n gwrthdaro a bod y drefn honno wedi'i rheoli'n effeithiol i wneud yn siŵr nad oes modd i ymgeiswyr drosglwyddo na derbyn gwybodaeth am gynnwys asesiadau, a chamymddwyn wrth wneud hynny;
- Sicrhau bod ymgeiswyr yn ymwybodol o'r sancsiynau'n ymwneud â throsglwyddo neu dderbyn deunyddiau asesu cyfrinachol (hyd yn oed os na ofynnwyd am y wybodaeth honno).
Os bydd ymgeisydd yn derbyn gwybodaeth gyfrinachol yna rhaid iddo roi gwybod i aelod o staff y ganolfan am hynny ar unwaith.

Nid yw dweud nad oedd rhywun yn gwybod am gamymddwyn yn amddiffyniad dilys rhagddo. Ni chaiff hynny ei ystyried yn ffactor lliniarol wrth wneud unrhyw benderfyniadau.

4. Adrodd am gamymddwyn

4.1 Camau i'w cymryd os oes amheuaeth o gamymddwyn

Os yw aelod o staff yn credu eu bod wedi bod yn dyst i gamymddwyn, dylent roi gwybod i Bennaeth eu Canolfan yn y lle cyntaf. Dyletswydd pennaeth y ganolfan yw cyflwyno adroddiad am bob achos o'r fath i CBAC. Os yw'r unigolyn yn credu y gallant fod o dan anfantais neu'n poeni am godi materion o'r fath â Phennaeth eu Canolfan neu os ydynt yn credu bod Uwch Dîm Rheoli'r Ganolfan ynghlwm â'r mater gallant gysylltu'n uniongyrchol â CBAC.

Gall unrhyw unigolyn sydd â phryder gwirioneddol adrodd am gamymddwyn yn ddienw neu wneud cais i aros yn ddienw. Ni fydd CBAC yn enwi unigolyn oni bai bod gofyn gwneud hynny yn ôl y gyfraith. Cofiwch, er na fydd enw na manylion personol eraill am yr unigolyn sy'n gwneud honiad yn ddienw yn cael eu rhannu, efallai y bydd yr honiad a wneir yn cael ei rannu â staff perthnasol y ganolfan er mwyn ymchwilio i'r honiad. Er mwyn cefnogi unrhyw ymchwiliad posibl dylech ddarparu ar unwaith yr holl wybodaeth rydych chi'n ymwybodol ohoni. Bydd darparu gwybodaeth sy'n fanwl, amserol a chlir yn galluogi i ni ymchwilio achosion yn fwy effeithiol (gweler adran 6 am y math o wybodaeth sy'n bwysig).

Os oes gennych unrhyw wybodaeth ynglŷn â chamymddwyn, anfonwch e-bost at Dîm Cydymffurfio CBAC yn camymddwyn@cbac.co.uk.

Mae gwybodaeth bellach ynglŷn â sut i wneud honiad i'w chael yn nogfen y CGC '[Deddf Datgelu er Lles y Cyhoedd](#)' a hefyd yn [natganiad chwythu'r chwiban CBAC](#).

Bydd CBAC yn gwerthuso'r honiadau a dderbynnir i wirio a fyddent yn cael eu hystyried yn gamymddwyn pe byddent yn cael eu cadarnhau. Efallai y bydd CBAC yn cysylltu â'r person a wnaeth yr honiad i ofyn am fwy o wybodaeth neu eglurder. Yna bydd ymchwil desg yn cael ei wneud mewn perthynas â chanolfan i gasglu unrhyw dystiolaeth ffeithiol berthnasol ar gofnod i gefnogi ymholiadau pellach. Bydd CBAC yn coladu ac yn adolygu'r wybodaeth o'r honiad a'r ymchwil dilynol i ganfod a oes angen ymchwilio ymhellach ac i

bennu'r ffordd fwyaf priodol o gasglu mwy o wybodaeth. Os oes achos rhesymol i amau camymddwyn, bydd CBAC yn ymchwilio i'r mater yn hynny o beth.

Ni fydd CBAC yn adrodd am ganlyniad achosion o gamymddwyn wrth unigolion sy'n gwneud honiadau nac yn rhannu manylion am unrhyw ymchwiliadau a allai ddilyn. Bydd gwybodaeth bersonol yn cael ei thrin yn sensitif a chyfrinachol a bydd CBAC yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR).

4.2 Adrodd am gamymddwyn gan ymgeiswyr

Rhaid i Bennaeth y Ganolfan neu uwch aelod penodol o staff ymchwilio i unrhyw amheuaeth, honiad neu achos penodol o gamymddwyn. Yna, rhaid cyflwyno adroddiad i CBAC gan ddefnyddio'r ffurflen JCQ M1. **Rhaid** rhoi cyfle i'r ymgeisydd ddarparu datganiad.

Dylid anfon y ffurflen a'r dystiolaeth ategol at camymddwyn@cbac.co.uk dros e-bost. Rhaid i'r ffurflen gynnwys llofnod/llofnod electronig Pennaeth y Ganolfan a'r dyddiad.

Gall y ganolfan ei hun ymdrin â chamymddwyn gan ymgeisydd mewn asesiad mewnol ar yr amod nad yw'r ymgeisydd wedi llofnodi'r datganiad dilysrwydd. Mewn achosion o'r fath, ni ddylid derbyn y gwaith asesiad mewnol oedd yn cael ei gwblhau pan ddigwyddodd y camymddwyn. Gall yr ymgeisydd, yn amodol ar gyfyngiadau'r fanyleb, ymgymryd â gwaith newydd i'w gyflwyno. Y ganolfan sydd i benderfynu ar hyn. Rhaid i'r ganolfan gael gweithdrefn apeliadau mewnol yn ei lle i ymdrin ag apeliadau yn erbyn ei phenderfyniadau am asesiadau mewnol. **Fodd bynnag, os yw'r ymgeisydd wedi llofnodi'r datganiad dilysrwydd, rhaid adrodd am yr achos o gamymddwyn wrth CBAC.**

4.3 Adrodd am gamymddwyn gan staff y ganolfan

Rhaid adrodd am bob achos o amau camymddwyn gan staff y ganolfan wrth CBAC gan ddefnyddio ffurflen y CGC [JCQ M2](#) a'i hanfon dros e-bost at camymddwyn@cbac.co.uk. **Rhaid** cynnwys llofnod/llofnod electronig a'r dyddiad ar y ffurflen.

Bydd CBAC ei hun yn casglu gwybodaeth os yw Pennaeth y Ganolfan neu reolwyr y ganolfan yn ymwneud ag unrhyw honiad, neu gall ofyn i unigolyn (unigolion) heb unrhyw wrthdaro buddiannau neu fudd personol gynorthwyo gyda'r gwaith o gasglu gwybodaeth e.e. Cyfarwyddwr Addysg neu Gadeirydd y Llywodraethwyr. Mewn achosion eraill, gellir gofyn i Bennaeth y Ganolfan neu uwch aelod dynodedig o staff gasglu gwybodaeth dan arweiniad a chyfarwyddyd CBAC.

Rhaid rhoi gwybod i CBAC am bob achos o amau neu honni camymddwyn neu unrhyw achosion sy'n cael eu profi. Nid lle staff y ganolfan yw penderfynu a ydyn nhw am adrodd am achos wrth CBAC. Os nad yw staff y ganolfan yn adrodd am gamymddwyn mae hynny ynddo'i hun yn gamymddwyn.

5. Darparu gwybodaeth i gefnogi ymchwiliad o gamymddwyn

5.1 Gweithgareddau a gynhelir gan y ganolfan

Rhaid i'r broses o gasglu gwybodaeth ar gyfer amheuron neu honiadau o gamymddwyn neu gamymddwyn gwirioneddol gael ei chynnal gan unigolyn (unigolion) cymwys yn y ganolfan **nad oes** ganddo (ganddynt) unrhyw wrthdaro buddiannau real na chanfyddedig yn yr achos, pan y cytunir gan CBAC ei bod yn addas i ganolfan wneud hyn. Ystyrir bod unigolyn yn gymwys os yw wedi darllen a deall dogfen y CGC '[Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau](#)'. Bydd CBAC yn rhoi canllawiau i Bennaeth y Ganolfan ynglŷn â'r trywydd i'w ddilyn ar gyfer yr ymchwiliadau.

Mae'r cwestiynau canlynol yn ddefnyddiol wrth asesu a oes gwrthdaro buddiannau neu fudd personol ai peidio:

- A allai'r unigolyn sy'n casglu'r wybodaeth elwa'n ariannol, yn bersonol neu gael mantais neu anfantais i'w enw da oherwydd canlyniad yr ymchwiliad?
- A oes gan yr ymchwiliwr berthynas bersonol neu berthynas broffesiynol agos â'r sawl a gyhuddir?

Dylai'r wybodaeth gynnwys manylion ynghylch:

- pwy oedd yn ymwneud â'r digwyddiad, yn cynnwys ymgeiswyr, aelodau o staff a/neu oruchwylywyr;
- ffeithiau'r achos, yn ôl yr hyn a gadarnhawyd ar sail y dystiolaeth a/neu ddatganiadau gan y rhai dan sylw.

Wrth gasglu gwybodaeth, dylid ystyried y camau canlynol:

- Pwysleisio wrth bawb bwysigrwydd y ffaith mai honiad o gamymddwyn yw'r wybodaeth a dderbyniwyd ac mai pwrpas yr ymchwiliad yw canfod y ffeithiau. Penderfynu pwy ddylai gasglu'r dystiolaeth ynglŷn â honiad/digwyddiad yn y ganolfan, ar ôl ystyried unrhyw wrthdaro buddiannau posibl;
- Sicrhau bod y sawl sy'n casglu'r wybodaeth yn gwbl sicr beth yw gofynion CBAC a pha ffurflenni i'w llenwi;
- Cadw cofnod o bob trafodaeth a'r camau a gymerwyd yn ystod y broses o gasglu dystiolaeth a chadw'r wybodaeth am gyfnod priodol. Os yw'r ymchwiliad yn rhan o erlyniad troseddol neu achos sifil, dylid cadw cofnodion a dogfennau am y cyfnod gofynnol o amser ar ôl yr achos a hyd nes y bydd gwrandawriad unrhyw apeliadau wedi bod;
- Rhoi gwybod i'r unigolyn (unigolion) a gyhuddir o gamymddwyn ar y cyfle cyntaf beth yw natur yr honiad, yn ysgrifenedig fyddai orau, gan ddweud beth fydd y canlyniadau posibl pe byddai'r camymddwyn yn cael ei brofi. Rhoi gwybod iddo pa hawliau sydd ganddo – **rhaid** iddo gael y cyfle i ymateb, yn ysgrifenedig fyddai orau, i'r honiad a wneir yn ei erbyn;
- Nodi'r holl ffynonellau gwybodaeth posibl ac ystyried sut byddai modd casglu'r dystiolaeth yn y ffordd fwyaf effeithiol ac effeithlon e.e. cyfweiliadau ag unigolion, cofnodion ysgrifenedig, taflenni presenoldeb, lluniau camerâu cylch cyfyng. Mae'n bwysig casglu'r wybodaeth cyn gynted â phosibl gan y gallai dystiolaeth gael ei cholli;

- Wrth gyfwrdd unigolion, paratoi cwestiynau ymlaen llaw (gan gynnwys y rhai a ddarparwyd gan CBAC) a gwneud nodyn o'r cyfarfod. Dylid anfon hwn at y sawl sy'n cael ei gyfwrdd i'w llofnodi a'i ddyddio fel cofnod cywir. Dylid cynnal cyfwrddiau'n unol â pholisïau'r ganolfan. Efallai yr hoffai'r cyfwrdd gael unigolyn gydag ef i wneud nodiadau;
- Dylid hysbysu'r rhai sy'n cael eu cyfwrdd y gallai gwybodaeth a gasglwyd yn rhan o gyfwrdd gael ei rhannu ag unigolion eraill sy'n ymwneud â'r ymchwiliad;
- Dylid cynnal unrhyw gyfwrddiau â phlant neu oedolion agored i niwed yn unol â pholisi diogelu'r ganolfan a'r arweiniad sydd i'w gael yn Atodiad 11 dogfen y CGC Amau Camymddwyn – Polisïau a Gweithdrefnau. Os oes gan ganolfan unrhyw amheuan ynghylch llesiant unigolyn, yna dylai gysylltu â CBAC cyn cynnal y cyfwrdd;
- Coladu'r holl wybodaeth a gesglir, e.e. yr hyn ddigwyddodd (natur y camymddwyn), pam y digwyddodd, pwy oedd yn rhan o'r digwyddiad, pryd a ble y digwyddodd, sut mae angen i'r ganolfan weithredu i atal rhywbeth fel hyn rhag digwydd eto;
- Cwblhau'r adroddiad i CBAC gan ddefnyddio ffurflenni JCQ M1 (ar gyfer camymddwyn gan ymgeiswyr) a JCQ M3 (ar gyfer camymddwyn gan staff y ganolfan) gan sicrhau bod yr holl wybodaeth ategol wedi'i chynnwys megis datganiadau ysgrifenedig (bod yr unigolyn wedi gwirio, llofnodi a dyddio'r rhain), copïau o ohebiaeth, gwaith ymgeiswyr ac unrhyw gofnodion eraill;
- Ystyried a oes angen i chi hysbysu'r Teaching Regulation Agency (Lloegr) neu'r Cyngor Gweithlu Addysg (Cymru) am honiadau'n ymwneud â chamymddwn gan aelodau o staff.

Os yw'r broses o gasglu gwybodaeth yn cael ei dirprwyo i aelod arall o staff y ganolfan, Pennaeth y Ganolfan fydd yn gyfrifol am y broses yn y ganolfan ac am adrodd i CBAC o hyd.

5.2 Gweithgareddau a gynhelir gan CBAC

Mae CBAC yn cadw'r hawl i gasglu gwybodaeth ei hun os yw'n teimlo mai gweithredu felly yw'r peth gorau i'w wneud. CBAC sy'n penderfynu sut y dylid cynnal ymchwiliad bob amser. Mae'r wybodaeth ganlynol yn amlinellu dull nodweddiadol a ddefnyddir wrth ymchwilio:

- Ni fyddai CBAC fel arfer yn cadw unrhyw wybodaeth a gafwyd yn ystod yr ymchwiliad i honiad o gamymddwyn rhag Pennaeth Canolfan. Fodd bynnag, i gydymffurfio â'r ddeddf diogelu data, gall CBAC atal unrhyw wybodaeth am hunaniaeth ffynhonnell sydd wedi gofyn am gael cadw ei fanylion yn gyfrinachol. Mewn achosion o'r fath, bydd CBAC yn esbonio pam nad oes modd darparu'r wybodaeth a ataliwyd;
- Ni fydd unrhyw wybodaeth nad yw CBAC yn ei chyflwyno i'r sawl a gyhuddir (a Phennaeth ei Ganolfan, os yn berthnasol) yn cael ei chyflwyno i'r corff gwneud penderfyniadau, e.e. pwyllgor camymddwyn, pan fyddant yn ystyried a yw honiad o gamymddwyn wedi cael ei brofi;
- O bryd i'w gilydd, gall fod angen i CBAC gyfwrdd dysgwr yn ystod ymchwiliad. Os yw'r dysgwr yn blentyn neu'n oedolyn agored i niwed, dim ond pan fydd oedolyn priodol yn bresennol y bydd CBAC yn gwneud hynny;
- Pan fydd swyddog CBAC yn cyfwrdd aelod o staff y ganolfan, gall ffrind, cydweithiwr neu ymgynghorydd (a allai fod yn gynrychiolydd cymdeithas

athrawon neu undeb) fod yn bresennol. Os yw'r sawl sy'n cael ei gyfweld am gael presenoldeb ymgynghorydd cyfreithiol, dylid hysbysu CBAC ymlaen llaw er mwyn rhoi'r cyfle iddyn nhw ac unrhyw bartïon eraill gael cefnogaeth debyg. Ni ddylai'r sawl sydd gyda'r sawl sy'n cael ei gyfweld gymryd rhan weithredol yn y cyfweiliad. Yn benodol, ni ddylai'r unigolyn hwnnw ateb cwestiynau ar ran y sawl sy'n cael ei gyfweld;

- Bydd y cyfarfod yn cael ei recordio (sain a/neu fideo) er mwyn gwneud cofnod cywir, os yw'r sawl sy'n cael ei gyfweld yn cytuno i hynny. Bydd trawsgrifiad o'r cyfweiliad ar gael o fewn 28 diwrnod i'r cyfweiliad, a bydd gofyn i'r sawl sy'n cael ei gyfweld gadarnhau ei fod yn gywir o fewn 14 diwrnod i'w dderbyn. Bydd y recordiad yn cael ei ddileu wedyn. Gellir gofyn hefyd i'r sawl sy'n cael ei gyfweld ddarparu datganiad ysgrifenedig. Gellir cynnal cyfarfodydd i gasglu gwybodaeth wyneb yn wyneb neu o bell;
- Mae cyhoeddiad y CGC '*Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau*' yn rhoi manylion llawn a chanllawiau am y weithdrefn i'w dilyn wrth ymdrin ag achosion o amau camymddwyn.

6. Gwneud penderfyniadau a sancsiynau

6.1 Penderfyniadau - camymddwyn gan ymgeiswyr

Aelod o staff CBAC fydd yn penderfynu ar achos o gamymddwyn gan ymgeiswyr. Anfonir llythyr yn nodi'r penderfyniad a wnaed a manylion unrhyw sancsiynau a gymhwyswyd, lle profwyd camymddwyn, at Bennaeth y Ganolfan ac yntau wedyn ddylai roi copi o'r llythyr i'r ymgeisydd ei hun ac i'w riant/gofalwr lle bo hynny'n gymwys. Bydd y llythyr hefyd yn rhoi manylion y weithdrefn apelio.

6.2 Penderfyniadau – gan y ganolfan a staff y ganolfan

Rheolwr Ymchwiliadau CBAC neu Bwyllgor Camymddwyn CBAC fydd yn penderfynu ar achosion o gamymddwyn gan ganolfan a staff canolfan. Fel arfer, bydd y pwyllgor hwn yn cynnwys tri unigolyn, y bydd pob un ohonynt wedi derbyn hyfforddiant am weithdrefnau Camymddwyn CGC a CBAC. Bydd y pwyllgor yn gwneud y penderfyniad yn seiliedig ar wybodaeth ysgrifenedig. Rhoddir cyfle i'r unigolyn (unigolion) dan sylw ddarparu datganiad i'r pwyllgor. Ni chaniateir i gynrychiolwyr canolfannau a/neu'r unigolion y gwrandewir yr achos yn eu herbyn fod yn bresennol yn y cyfarfodydd.

Bydd y llythyr sy'n rhoi'r penderfyniad yn cynnwys y rhesymau dros unrhyw sancsiwn (sancsiynau) a osodir, lle profwyd camymddwyn, yn cael ei anfon at Bennaeth y Ganolfan. Rhaid rhoi copi o'r llythyr hwn i bob un o'r unigolion sy'n ymwneud â'r camymddwyn.

Mewn achosion syml, er enghraifft pan nad yw'n ymddangos bod her nac amheuaeth i'r wybodaeth, gall CBAC alw am drefn ddiannod i benderfynu ar gamymddwyn gan ganolfan neu staff y ganolfan. Mewn achosion o'r fath, gall Rheolwr Ymchwiliadau CBAC benderfynu bod camymddwyn wedi digwydd a gosod sancsiwn neu sancsiynau. Os caiff sancsiwn ei gyflwyno o dan y weithdrefn ddiannod, gall yr unigolyn (unigolion) neu'r ganolfan a gafodd y sancsiwn herio'r penderfyniad drwy ofyn i'r mater gael ei gyfeirio at y Pwyllgor Camymddwyn. Mae ganddynt 14 diwrnod i wneud hynny. Bydd y Pwyllgor Camymddwyn yn ystyried y mater yn annibynnol a gall ddod i gasgliad gwahanol ynghylch a oedd camymddwyn wedi digwydd, a gall benderfynu cyflwyno'r un sancsiwn

(sanctsiynau), neu sanctsiwn (sanctsiynau) llai neu fwy difrifol. Os bydd y Pwyllgor Camymddwyn yn penderfynu y dylid cyflwyno sanctsiynau, gellir apelio yn eu herbyn yn unol â'r broses Apeliadau a nodir yn adran 7 isod.

Gall CBAC ymchwilio'r un honiadau o gamymddwyn â Chorff Dyfarnu arall, ar yr un pryd. Hefyd, lle mae achosion o gamymddwyn yn gyffredin i fwy nag un Corff Dyfarnu, mae'n bosibl y dewisir un Corff Dyfarnu i arwain yr ymchwiliad ar ran y Cyrff Dyfarnu eraill. Cytunodd Cyrff Dyfarnu'r CGC, yn achos ymchwiliadau y mae un neu fwy o Gyrff Dyfarnu'n ymchwilio iddynt neu sy'n ymwneud â'r un honiad o gamymddwyn, y bydd Cyd-bwyllgor Camymddwyn yn cael ei gynnull lle bo hynny'n berthnasol i benderfynu unrhyw ganlyniad. Bydd unrhyw benderfyniadau wedyn yn cael eu gwneud gan y Cyd-bwyllgor Camymddwyn a bydd CBAC yn cadw at y penderfyniadau hynny wrth ddod â'r ymchwiliad i ben, gan ddilyn yr egwyddorion sydd wedi'u hamlinellu ym Mholisiau Amau Camymddwyn y CGC. Bydd Cyd-bwyllgor Apeliadau yn gwrandao ar unrhyw apel yn erbyn penderfyniad gan Gyd-bwyllgor Camymddwyn, gan ddilyn yr egwyddorion yn llyfryn Apeliadau y CGC.

6.3 Sanctsiynau – camymddwyn gan ymgeiswyr

Mae manylion ynghylch sanctsiynau y gellir eu gosod yn erbyn ymgeiswyr wedi'u nodi yn nogfen y CGC '[Amau Camymddwyn – Polisiau a Gweithdrefnau](#)' a gallant gynnwys rhybudd ysgrifenedig, atal rhai o'r marciau neu'r marciau i gyd a ddyfarnwyd mewn arholiad/asesiad, neu atal y cymhwyster/cymwysterau. Mewn achosion mwy difrifol, bydd y sanctsiynau'n cynnwys gwahardd ymgeiswyr rhag cofrestru am arholiadau gyda CBAC. Lle y bo'n briodol, hysbysir holl gyrff dyfarnu eraill y CGC am yr achosion a'r canlyniadau.

6.4 Sanctsiynau – camymddwyn gan staff y ganolfan

Mae manylion ynghylch sanctsiynau y gellir eu gosod yn erbyn staff y ganolfan wedi'u nodi yn nogfen y CGC '[Amau Camymddwyn – Polisiau a Gweithdrefnau](#)' a gallant gynnwys rhybudd ysgrifenedig, gosod amodau arbennig, y gofyn am oruchwyliaeth neu ailhyfforddiant, neu wahardd y staff dan sylw rhag ymwneud â gwaith arholi/asesu. Lle y bo'n briodol, hysbysir holl gyrff dyfarnu eraill y CGC am yr achosion a'r canlyniadau.

Lle mae camymddwyn gan staff y ganolfan wedi effeithio ar ganlyniadau'r ymgeiswyr, bydd CBAC yn gweithredu'n briodol i ddiogelu uniondeb asesuadau a buddiannau'r ymgeiswyr dan sylw.

6.5 Sanctsiynau – camymddwyn gan ganolfan

Mae manylion ynghylch sanctsiynau y gellir eu gosod yn erbyn staff y ganolfan wedi'u nodi yn nogfen y CGC '[Amau Camymddwyn – Polisiau a Gweithdrefnau](#)' a gallant gynnwys rhybudd ysgrifenedig, y gofyn am gynllun gweithredu, monitro ychwanegol, atal ardystiad, atal ymrestriad ac ardystiad, tynnu'r gymeradwyaeth am gymwysterau penodol yn ôl neu dynnu cymeradwyaeth y ganolfan yn ôl. Lle y bo'n briodol, hysbysir holl gyrff dyfarnu eraill y CGC am yr achosion a'r canlyniadau.

Lle mae camymddwyn gan y ganolfan ei hun wedi effeithio ar ganlyniadau'r ymgeiswyr, bydd CBAC yn ystyried gweithredu'n briodol i ddiogelu uniondeb asesiadau a buddiannau'r ymgeiswyr dan sylw.

6.6 Adrodd ymhellach – camymddwyn gan ganolfan a staff y ganolfan

Pan osodir sancsiwn ar aelod o staff y ganolfan a bod yr unigolyn hwnnw'n symud i ganolfan wahanol, cyfrifoldeb Pennaeth y Ganolfan lle y digwyddodd y camymddwyn yw hysbysu pennaeth y ganolfan newydd yn yr achosion hynny lle mae'r sancsiwn hwnnw'n gyfredol o hyd.

Mewn achosion o gamymddwyn gan ganolfan a staff canolfan lle mae effaith andwyol, bydd CBAC yn hysbysu'r rheoleiddiwr priodol – Cymwysterau Cymru yng Nghymru, Ofqual yn Lloegr neu CCEA Regulation yng Ngogledd Iwerddon.

Gall CBAC hysbysu trydydd partion sydd â budd dilys, megis y cyrff dyfarnu eraill, y Teaching Regulation Agency neu'r Cyngor Gweithlu Addysg. Mae'n rhaid i Bennaeth y Ganolfan ystyried a ddylai hysbysu'r Teaching Regulation Agency neu'r Cyngor Gweithlu Addysg ei hun.

Nid yw CBAC yn gwneud unrhyw sylw wrth y cyfryngau am ymchwiliadau o gamymddwyn nac am unrhyw benderfyniadau a wneir.

7. Apeliadau

Mae'n rhaid i CBAC dderbyn ceisiadau am apeliadau yn erbyn penderfyniadau camymddwyn o fewn 2 wythnos galendr i dderbyn y canlyniad drwy ddefnyddio ffurflen JCQ '[Cais am Apêl](#)'. Mewn achos o gamymddwyn gan ymgeisydd, mae'n rhaid i'r apelydd (Pennaeth y Ganolfan neu ymgeisydd preifat) gyflwyno'r apêl. Mewn achos o gamymddwyn gan staff canolfan, mae'n rhaid i Bennaeth y Ganolfan neu'r unigolyn dan sylw (apelydd) gyflwyno'r apêl.

Rhaid i'r rhesymau dros apelio fod yn rhai rhesymol, er enghraifft:

- Ni ymdriniwyd â'r digwyddiad yn unol â'r gweithdrefnau a gyhoeddwyd yng nghyhoeddiad y CGC 'Amau Camymddwyn Polisiâu a Gweithdrefnau';
- Roedd y penderfyniad yn afresymol o ystyried y wybodaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Camymddwyn;
- Roedd y sancsiwn a osodwyd yn anghymesur â difrifoldeb y camymddwyn;
- Mae mwy o dystiolaeth (yn cynnwys tystiolaeth feddygol) wedi dod i'r amlwg a all newid penderfyniad y corff dyfarnu;

Nid yw'r canlynol, ynddynt eu hunain, yn rhesymau dros apelio:

- Nid oedd yr unigolyn yn bwriadu twyllo;
- Mae gan yr unigolyn gofnod academiaidd dilychwin;
- Gall yr unigolyn golli ei le yn y brifysgol neu'r coleg;
- Mae'n ddrwg iawn gan yr unigolyn am ei weithredoedd.

Gellid gwrthod y cais am apêl ar ôl ei dderbyn os nad oes unrhyw wybodaeth newydd a bod sail cyflwyno'r apêl yn wan neu'n anghyfiawn.

Ar gyfer apeliadau camymddwyn gan ymgeisydd, os oes tystiolaeth resymol, bydd Rheolwr Ymchwiliadau CBAC sydd heb fod ynghlwm â'r achos gwreiddiol yn ystyried y dystiolaeth yn ystod y cam Apêl Ragarweiniol. Byddai Pwyllgor Apêl CBAC yn gwrando ar ail gam yr apêl mewn Gwrandawriad Apêl, os yw'r apelydd yn fodlon yn dilyn y cam Apêl Ragarweiniol.

Anfonir llythyr yn rhoi'r canlyniad at Bennaeth y Ganolfan/ymgeisydd preifat yn dilyn unrhyw Apêl Ragarweiniol a Gwrandawriad Apêl gyda'r penderfyniad a'r cyfiawnhad. Rhaid i'r ganolfan rannu'r canlyniad â'r ymgeiswyr a'u rhieni/gwarcheidwaid ar fyrder.

Ar gyfer apeliadau camymddwyn gan ganolfan a staff y ganolfan, os oes tystiolaeth resymol, bydd uwch swyddog yn CBAC (neu bwyllgor o swyddogion) sydd heb fod ynghlwm â'r achos gwreiddiol yn:

- Cyfeirio'r mater at y Pwyllgor Apeliadau;
- Gwrthod y rhesymau dros apelio.

Os oes angen, bydd gwrandawriad yn cael ei gynnal er mwyn i'r Pwyllgor Apeliadau ystyried yr achos. Bydd o leiaf tri unigolyn ar y pwyllgor fel arfer, gan gynnwys o leiaf un aelod annibynnol sydd heb weithio i CBAC yn y pum mlynedd diwethaf. Ni fydd wedi ymwneud â'r achos yn flaenorol ac ni fydd ganddo unrhyw wrthdaro buddiannau. Bydd CBAC yn cysylltu â'r apelydd/ganolfan i benderfynu ar ddyddiad priodol ar gyfer y gwrandawriad.

Os yw'r apelydd yn penderfynu peidio â mynychu, bydd penderfyniad yn cael ei wneud ar sail y dystiolaeth ysgrifenedig. Bydd ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor Apeliadau yn rhoi copi o'r holl ddogfennau a fydd yn cael eu hystyried gan y pwyllgor i'r apelydd. Bydd gan Gadeirydd y Pwyllgor yr hawl i benderfynu a fyddai unrhyw dystiolaeth bellach yn dderbyniadwy i'w chyflwyno yn y gwrandawriad ac a fyddai modd galw tystion.

Bydd gweithdrefnau gwrandawriad yr apêl a gwybodaeth am lwybrau apelio pellach yn dilyn y rheini a nodir yn nogfen [Polisi Apeliadau CBAC](#) a dogfen y CGC '[Canllaw i brosesau apeliadau'r cyrff dyfarnu](#)'. Bydd y Cadeirydd yn rhoi gwybod i'r apelwyr am y broses ar ddechrau'r gwrandawriad.

8. Cyngor Pellach

Dylai canolfannau gyfeirio at y polisi hwn ac at [ddogfennaeth y CGC ar gamymddwyn](#) yn y lle cyntaf.

Os oes angen cefnogaeth neu gyngor pellach ynghylch camymddwyn, yna gall canolfannau gysylltu â Thîm Cydymffurfio CBAC naill ai dros e-bost at camymddwyn@cbac.co.uk, neu ffonio 02920 265 351.

9. Rheoli fersiynau a dyddiad adolygu'r polisi

Rheoli fersiynau	Dyddiad	Perchennog	Newidiadau	Adolygiad Nesaf
1.0	Medi 2026	Cyfarwyddwr Cynorthwyol: Polisi a Rheoleiddio	Creu dogfen Bolisi (trosglwyddo o'r Canllaw Camymddwyn)	Awst 2027